

NEWS:

Sa ika-60 anibersaryo nito Kalagayan ng karapatang pantao ipinagluksa

Estel Lenwij J. Estropia at Christian Ray Buendia ulat mula kina Nikko Angelo Oribiana, Karl Suministrado, Aletheia Grace del Rosario, Samantha Isabel Coronado

Sa selebrasyon ng ika-60 anibersaryo ng Pandaigdigang Deklarasyon ng Karapatang Pantao, ilang mga progresibong grupo ang nagsabi na mas dapat ipagluksa ang kalagayan ng karapatang pantao sa bansa.

Ang pananatili ng mga extrajudicial killings at mga kasong sapilitang pagkawala, ayon pa sa kanila, ang naging pangkalahatang pagtugon ng pamahalaan sa ganitong suliranin.

“Walang dapat ipagdiwang ang mga magsasaka o mamamayan sa tinatawag na ika-60 taon na anibersaryo ng deklarasyon nitong Pandaigdigang Araw ng Karapatang Panatao kundi paniningil at pagbigo sa Oplan Bantay Laya II,” diin ni Imelda Lacandaso, tagapagsalita ng Katipunan ng mga Samahang Magbubukid sa Timog Katagalugan (KASAMA-TK).

Ang Oplan Bantay Laya II ay isang kontra-insurhensyang programa na inilunsad ng Armed Forces of the Philippines (AFP), Philippine National Police (PNP) at mga grupong paramilitar.

Isa si Lacandaso sa mahigit 300 myembro ng iba’t-ibang aktibong organisasyon na dumalo sa Cultural Caravan na ginanap noong ika-9 ng Disyembre upang ipahayag ang kanilang pagkondena sa administrasyon ni Pangulong Gloria Macapagal-Arroyo.

Ang nasabing Cultural Caravan ay nagsimula sa lalawigan ng Quezon patungong Mendiola na dinaluhan ng mga grupong gaya ng Bagong Alyansang Makabayan-Southern Tagalog (BAYAN-ST), Alliance for the Advancement of People’s Rights-Southern Tagalog (KARAPATAN-ST) at iba pa.

Dito ipinahayag ng mga organisasyon ang pagkondena nila sa ginawang pagsampa ng kasong arson sa ST 27 kaugnay ng ‘di umano’y panununog sa isang Globe cell site na sinundan pa ng pagsasampa ng mga kasong multiple murder at multiple frustrated murder sa ST 72, hinggil naman sa ambush na nangyari sa Puerto Galera sa Mindoro.

Isa dito ang kaso ni Orly Marcellana, tagapangulo ng Bagong Alyansang Makabayan at kabilang sa ST-72, kung saan hindi pa nabibigyang hustisya ang pagkamatay ng kanyang asawang si Eden Marcellana, isang human rights worker, kasama ang dating tagapangulo ng KASAMA-TK na si Ka Edie Gumanoy. Sila ay sinasabing dinukot at pinatay ng mga pinaghinalaanang elemento ng militar.

“Kaya baliktad na. Kung sino ngayon ‘yung naghahanap ng katarungan, siya pa ‘yung hinahanap ng batas at kinakasuhan ng gawa-gawang kaso,” sabi ni Lacandaso hinggil sa ani nila’y mabagal na pagkakamit ng hustisya para sa mga biktima.

Iginiiut din nilang naging talamak ang nangyayaring extrajudicial killings at sapilitang pagkawala ng mga lider ng progresibong organisasyon sa buong Pilipinas, partikular sa Timog Katagalugan.

Ipinakita rin sa Cultural Caravan ang pagtuligsa ng mga

Kalagayan...ON PAGE 2

NEWS

Campaigns to get tougher
page 2

FEATURES

Liyab ng Sandaang Sulo
page 5

CULTURE

UPCAT the Movie Review
page 7

OPINION

Diskuntento
page 10

Campaigns to get tougher

Calls to defend OSR intensifies as January comes

Nikko Angelo Oribiana and Rogene Gonzales

In accordance to the OSR's unification call to all UP units, and with less than a month before subjecting the Codified Rules for Student Regent Selection (CRSRS) in a referendum, the University Student Council (USC) and College Student Councils (CSCs) of UPLB launched the DEFEND OSR campaign last Dec. 3.

Under the newly approved R.A. 9500 or UP Charter of 2008, Section 12g contains a provision that requires all the UP students to choose a new SR "in accordance with rules and qualifications approved in a referendum by the students."

The rules to be set in the referendum involve the CRSRS, which has served as the governing procedures since 1997 in the selection of the SR. The General Assembly of Student Councils (GASC), a convention of all UP student councils that deliberates and selects the SR, has crafted and has annually deliberated on the CRSRS.

The referendum to formalize the CRSRS as the basis for SR selection is set on Jan. 19-23. At least a 50 percent + 1 of voter turnout and another 50 percent + 1 affirmative vote from this turnout are required.

UPLB tops eng'g board exams

Harriet Melanie Zabala

UPLB continues its tradition of academic excellence as its engineering graduates dominate the 2008 licensure examinations.

The Department of Civil Engineering (CE) registered a 100 percent passing rate (28 out of 28 examinees) in the CE Licensure Examination held last November, making UPLB the top performing school in the CE Board exams. Six UPLB graduates were among the 45 topnotchers in the examination, with Maricel Dela Cruz Aquino ranking first with a score of 99.10 percent. The other five include Arnel Marie Isleta Monteiro (98.95 percent), John Vincent Pare Musngi (97 percent) and Ryan Jay Ramos Policarpio (97 percent), Sunseehray Alessandra Casiño Banaña (96.85 percent), and Jose Lorenzo Marcelino Labiccasi (96.65 percent), who ranked second, fifth, sixth and seventh, respectively.

Banaña, one of the topnotchers and now an instructor in the Department of Civil Engineering said she was surprised the exam was not as

PRINCIPLED, PRO-STUDENT REFERENDUM

USC Councilor and Student Rights and Welfare Committee Head Vincent Baracao stressed that students should vote "Yes" to the referendum, not just to comply with the UP Charter but to reaffirm a CRSRS that is a "principled", "pro-student" and "democratic" yardstick in choosing the SR.

If students will vote 'yes' to the CRSRS, the presence of the SR who will stand for students' welfare will be secured in the Board of Regents (BOR), the highest policy making body in UP system.

However, Baracao stressed that the administration's assaults on the democratic right of students have been "systematically evident" in the repressive recognition policies on organizations, delayed appointment for the student publication's Editor in Chief, delayed election for the student council and now the referendum for the office of the SR.

UP CHARTER OF 2008

The new UP Charter, where the upcoming referendum is based, was passed by the congress, without prior consultation with students and other sectors of the university.

challenging as what she had expected.

She also said the expectations of the university served as one of the motivating factors that pushed her to do her best in the exam.

"Magagaling 'yung mga naging teachers ko. Napaintindi naman nila sa akin [ang mga dapat matutunan]," she furthered.

Meanwhile, the Department of Chemical Engineering (ChE) registered a 90 percent passing rate (44 out of 49 examinees) with two of its graduates landing on top spots in the ChE Licensure Examination last November. Jernel Dalisay Patena ranked third with a score of 83.80 percent while Erwin Tristan Alegria Tapay scored 82.20 percent at sixth place. UPLB is also the top performing school in this licensure exam.

UPLB also achieved a 100 percent passing rate, as all 33 graduates who took the Electrical Engineering Licensure Examination last September passed. This helped in earning for UPLB the distinction as top performing university in this field. [P]

Section 12g of the new UP Charter also states that the SR to be chosen by the students should serve for one (1) year, in accordance with the rules and qualifications approved in a referendum.

With this, the SR will only be recognized by the BOR if the UP system-wide referendum is successful.

CAMPAIGN

The USC-CSCs have started the campaign by gaining assistance from various organizations in order to inform the students and gain support from them.

At present, the USC conducts dorm hops, fora and consultations with students to give them deeper background and understanding about the referendum.

Also, the CSC started distributing pins and posting teasers as publicity materials. Other CSCs also have their

NASA ATING MGA KAMAY.

PHOTO KARL SUMINISTRADO

Sama-samang ipintinta ng mga Iskolar ng Bayan ang balangkas ng kanilang mga kamay bilang pagpapahayag ng suporta sa kampanya para ipagtanggol ang Opisina ng Rehente ng mga Mag-aaral.

college-based exhibits in each major building of their respective colleges.

According to Pura Beatriz Valle, College of Forestry and Natural Resources Student Council (CFNRSC) Chairperson, the response of the students to their manifesto signing and

leaflets are positive.

As of now, the USC and CSCs have gathered around 4,000 signatures in their manifesto and signature campaigns and at present have conducted fora with about 34 student organizations, excluding college-based organizations. [P]

UPLB admin steps up beautification campaign

But some students decry misallocation of budget

Katrina Elauria

New infrastructures constructed inside UPLB have brought major changes in the appearance of the campus, which according to the UPLB administration are part of a long-term plan to make UPLB a "walking campus."

Fernando Sanchez Jr., Assistant Vice Chancellor for Planning and Development, said the thrust to make UPLB a "walking campus" has been almost 20 years in the making, but has only been for the most part realized under the term of Chancellor Luis Rey Velasco.

The plan started with the implementation of jeepney rerouting last year, which was done to encourage students to walk inside the campus. This move has been under much flak for allegedly disregarding "genuine" student consultation.

UPLB AS A "WALKING MUSEUM"

Furthermore, the proposal includes the plan to make the campus look more like a museum. In order to do so, Sanchez has already devised some guidelines on putting art pieces on different buildings within UPLB. By encouraging the UPLB alumni to participate in the initiative, Sanchez related that art pieces will be mainly donated by them.

Sanchez added that the Chancellor has already approved the proposal of the UPLB Alumni Association (UPLBAA) to construct an Alumna Plaza near the Carillon tower. The UPLBAA will shoulder all the expenses necessary to construct the said project.

Meanwhile, a plan for the construction of ten student promenade parks will be started in the next few years.

Another project set to be established is the "Mulawin Creek Ecowalk" project, where the

pathway along the creek from the Hortorium up to the Forestry will be cemented.

"The main objective (of the beautification projects) is to provide the basic necessities of UPLB constituents - not only academic, but also [their] recreational, personal, and social needs," Sanchez said.

Meanwhile, John Bernard Paco, BS Chem '07 said "okay kasi 'di na nahihiapan ang mga estudyante sa paglalakad, also they serve as attractions 'pag may celebration sa UP."

However, he said the administration seems to prioritize the campus beautification more than improving the facilities in classrooms.

BEAUTIFICATION FUNDS NOT FROM TOFI

So far, two student promenade parks have been constructed within the academic year. The refurbishing of the Mariang Banga and the area around the Humanities Building were started late last semester.

The UPLB Perspective tried to get a copy of the breakdown of the budget allotted for these projects but the Office of the Chancellor turned down the request.

Sanchez clarified that the budget for the beautification projects does not come from the tuition increase, but from the generated income of the university, specifically, from rentals of IRRI, SEARCA and other stakeholders.

"The 40 million money generated from the tuition increase will be used for the construction of a new dormitory," Sanchez added.

The new dormitory will be constructed as soon as the budget for the building reaches 70 million. The Office of the Vice Chancellor for Planning and Development (OVCPD) plans to build the dormitory near the New Dormitory.

The installation of lamp-posts and cementing of sidewalks around the campus were also part of the plan of promoting walking inside the campus.

More lampposts will be installed along the New Dormitory down to the College of Veterinary Medicine and Animal Science to increase security.

Soon, Indonesian pavilion will be erected inside the campus to add to privately-funded Thai and Japanese pavilion constructed to promote ecotourism in UPLB.

Faustino Arrienda of the Department of Agricultural Business said these projects are in line with UPLB's ecotourism project.

Barbie Baradi, BSHE '06, said "Kung gusto nilang pagdahin ang campus, dapat unahan muna yung loob ng mga classrooms at laboratory dahil yun ang mas kailangan ng mga studyante."

Dr. Maxima Flavier, Director of Institute of Chemistry, said their institute is having problems with the increase in class size because of lack of classrooms.

She furthered that the ToFI used for the reagents and other chemicals in laboratory classes is still insufficient because of the increase in the cost of chemicals.

Meanwhile, Dr. Eliezer Albacea, Head of the Institute of Computer Science, said although they have enough computers for students, they still cannot update these as often as they want to because of inadequate fund.

University Student Council (USC) Councilor, Maricris Cynthia Ariz delos Santos said, "Mas binibigyan nila ng pansin ang external na hitsura ng UP at 'di 'yung kalidad ng edukasyon na meron tayo."

She added that laboratory facilities and equipment have not improved much since the approval of the tuition hike. [P]

SAYAW NG MGA WATAWAT.

PHOTO KARL SUMINISTRADO

Masikhay na iwinawagayway ng mga manggawang pangkultura ang kani-kanilang watawat, simbolo ng patuloy na laban para sa karapatan ng mga maralitang tag-lungsod sa lupang panirikan.

Taguiwalo is new FR

Rick Jason Obrero

Besting Dante Canlas of the School of Economics and Leticia Peñano-Ho, former Vice-Chancellor for Student Affairs, Dr. Judy Taguiwalo will succeed Dr. Felix Librero as UP's Faculty Regent (FR), as issues in the promotion of the academic staff of the university remain unsettled, as well as other concerns for their tenure.

Taguiwalo is currently an Assistant Professor in the College of Social Work and Community Development (CSWCD) in UP Diliman. She is the Founding National President of the All UP Academic Employees Union (AUPAEU), which is the system-wide organization of academic employees and research, extension and professional staff in UP.

Taguiwalo said part of the duties of an FR is to develop participation and representation of the faculty in the UP community and in the Board of Regents (BOR). Meanwhile, tenured faculty members in UP units challenged the new FR to continue the fight for fair promotion.

In an interview with Perspective, Taguiwalo said the promotion standards and criteria that UPLB currently uses are different from those used in other UP units.

She also stressed that medical benefits should be improved for sick members of the UP faculty.

Ayon sa mga militanteng grupo Maralita, nasa bingit ng banta ng demolisyong, relokasyon

Karl Suministrado ulat mula kay
Estel Lenwij Estropia

Malawakang demolisyong, nasa panirikan sa tabing-riles at pag-aabandon sa serbisyon
panlipunan ang problemany kinahaharap ng maralitang mamamayan ngayon sa Timog Katagalugan, ayon sa iba't ibang progresibong samahan at organisasyon ng rehiyon.

Sa tala ng Kalipunan ng Damayang Mahihirap (KADAMAY), mahigit 25,000 pamilya ang naghahirap sa mga relokasyong naganap sa iba't ibang parte ng TK. Nasa 100,000 pamilya pa ang nakatakdang i-demolish ang mga tirahan dulot ng Northrail-Southrail Linkage Project ng gobyerno. Nasa 1,561 pamilya naman ang panimulang biktima ng International Port Project sa lungsod ng Batangas. Papalaki na rin ang bilang ng mga mamamayan naapektuhan at tinatayang mahigit 300,000 pamilya ang madadamay sa kabi-

kabilang projekto ng ekoturismo na sinisimulan na sa loob ng mga bayan sa Cavite, Laguna, Rizal at Quezon (CALABARZON).

Samantala, humigit-kumulang 200 militante mula sa iba't-ibang sektor at organisasyon ng Timog Katagalugan (TK) ang nagdaos ng isang mobilisasyon sa Crossing, Calamba sa pagtatapos ng Linggo ng Maralitang Tagalugsod noong ika-1 ng Disyembre upang maipahayag ang kanilang pagkundena sa ganitong mga proyekto ng pamahalaan.

Tampok rin na isyu na ipinanawagan sa kilos-protesta ang malawakang demolisyong na nakaapektu sa mahigit 154 pamilya sa Sitio Kabute, Brgy. Real, Lungsod ng Calamba.

Nagbunsod namang ng mga problema sa lupang panirikan ng mga mamayang nakatira sa tabing riles, tabing ilog at baybay-lawa ang pagbibigay daan sa 'di umano'y mga projekto ng ekoturismo ng pamahalaan gaya ng paggawa ng mga tourist

spots at pagsasapribado ng mga lupain, ayon kay Myrna Olarte, pangkalahatang kaihihi ng Samahang Mamamayan sa Tabing Riles-TK.

"Darating ang panahon na wala nang maralita, dahil utay-utay nang pinapatay sa gutom ang mga mahihirap," dagdag niya.

Panungunahan ng KADAMAY at BAYAN-TK ang naturang mobilisasyon. Kasama rin ang iba't ibang sektor ng kabataan gaya ng League of Filipino Students-UPLB, ANAKBAYAN-TK, Youth for Freedom Organization, University Student Council-UPLB, College Editor Guild of the Philippines-ST at National Union of Students of the Philippines.

Isa pa sa mga panawagan nila ay ang kampanya laban sa Charter Change at ang pagpapatsalsik kay Gng. Gloria Macapagal-Arroyo na ayon sa kanila ay nagpapalala sa pandarahas at pang-aaping nararanasan ng mga maralitang tagalugsod. [P]

Recognition ng religious orgs, nakabinbin pa rin

Yves Christian Suiza

Dalawang semestre nang nasaantala ang recognition ng mga religious organizations sa unibersidad dahil umano sa interpretasyon ng Office of Student Affairs (OSA) sa ilang bahagi ng UP Code.

Sa dialogue sa pagitan ni OSA director Severino Cuevas at

TAGUIWALO**Kalagayan...FROM PAGE 1**

kabilang na organisasyon sa pamamalakad ni Gng. Arroyo at ang patuloy na pag-susulong ng kaniyang

Rekord ng mga Paglabag sa Karapatang Pantao
Tala ng grupong Karapatan sa Timog Katagalugan
Mula Enero 2001 hanggang Nobyembre 2008

pamahalaan sa Charter Change na sinasabing magpapalawig ng kanyang termino.

ipaglaban nila ang kanilang karapatang ma-recognize.

"Hindi lamang benefits na ma-affiliate sa UP at makagamit ng facilities ng unibersidad ang ipinaglaban namin," saad ni Lavega. Aniya, ang kanilang pangunahing dahilan sa kanilang pagpupumilit na marecognize ay upang maipakilala ang pag-iral ng kanilang mga paniniwala sa loob ng unibersidad.

Dumalo sa nasabing dialogue ang mga organisasyon kasapi sa Kapatiran gaya ng Campus Crusade for Christ, Lakas Angkan, Students with a Purpose (SWAP), Students of Destiny, Life Stream at Victory. Nakibahagi rin sa nasabing dialogue ang UP Student Catholic Action, Baptist Youth Sowers for Christ at Youth for Christ (YFC).

Mula noong nakaraang semestre, sa labing isang religious organizations na nagpasa ng request for recognition, tanging ang YFC at SWAP lamang ang nabigyan ng recognition.

Isinaad ni Lavega na ngayong muling hindi tinugunan ni Cuevas ang hinihingking pagkilala ng mga religious organizations, ipapaabot nila kay UP President Emerlinda Roman ang naturang isyu sa pamamagitan ng isang liham na balak ipadala sa ikatlong linggo ng Disyembre.

Nauna nang naging usapin ang hindi pagkilala sa mga religious, at varsitarian organizations pati na rin ang fraternities at sororities noong nakaraang semestre dahil sa unang paahayag ni Cuevas na "discriminatory" umano ang mga ito.

Samantala, ipinasawalang-bisa na noong BOR meeting ng Setyembre 29 ang Chapter 72 Article 444 ng 1984 UP Code na naging basehan ni Cuevas kung kaya't nabigyan na ang mga varsitarian organizations ng recognition. Isinasaad ng nasabing probisyong na "organizations which are provincial, sectional or regional in nature shall not be allowed in the University System." [P]

Kategoriya	Bilang ng Kaso sa Timog Katagalugan	Bilang ng kaso sa boung bansa
Extrajudicial Killings	168	972
Sapilitang pagkawala	31	201
Bilanggong Politikal	28	Walang tala

Salita Liberty Notarte
Larawan Karl Suministrado
Disenyo ng Pahina
 Aletheia Grace del Rosario

Hindi kailanman madarama ng isang estudyante ang tunay na nararamdamang isang tunay na iskolar ng Bayan kung hindi niya susubukang makilahok sa mga aktibidad sa labas ng klasrum. Hindi na bago sa isang iskolar ang kaisipang hindi natin dapat ikinukulong ang ating nalalaman sa apat na sulok ng silid-aralan. Isandaang taon na ang nakalipas simula nang naitayo ang mga unang naging haligi ng mga gusali ng ating unibersidad.

Kapansin-pansin ang maliit, payat at maputting binibini na laging makikita sa mga mobilisasyon, may bitbit na megaphone, sa mga panahong kailangan ang bose ng mga estudyante. Tuwid ang kanyang buhok na kung minsan ay nakatali at may headband, at kung minsan naman ay nakalugay. Kapansin-pansin din ang kadalasang kulay ng kanyang damit: pula, itim at puti. Siya si Charisse Bernadine Bañez, na mas kilala sa tawag na "Chaba", kasalukuyang nasa ikaapat na taon sa kursong BA Communication Arts.

CENTENNIAL USC CHAIR

Si Chaba ang kasalukuyang Chairperson ng Centennial University Student Council (USC) ng UPLB. Pinapangunahan niya ang centennial batch ng mga lider-estudyante ng konseho, tangan-tangan ang 4,590 na boto at tiwala ng mga estudyante sa eleksyon para sa konseho noong Setyembre ngayong taon. Taglay niya ang isang isipang patuloy na hinuhubog ng mga karanasan niya noon at ng mga patuloy niyang nararanasan ngayon sa loob ng unibersidad.

Para sa isang iskolar ng Bayan, hindi magiging madali ang pagtangan ng mga responsibilidad lalo na kung ito'y may kinalaman sa pagtatanggol ng mga karapatan ng mga estudyante — hindi madali lalo na kung ang paligid na kaniyang ginagalawan ay nakatali sa mga batas na makaisang-panig.

Liyab ng 'Sandaang Sulo Mga Danas ng Paglusong at Pagsulong

and
Young
Speakers
Forum noong
Mayo 2006 sa
Singapore. Siya

ay naging kinatawan ng Pilipinas sa nasabing kumpetisyon, kasama and nooy' Student Councilor ng College of Arts and Sciences na si Karen Sheila Zoleta. Lahat ng mga bansa sa Timog Silangang Asya ay dumalo sa nasabing kumpetisyon, maliban sa Myanmar.

Ayon kay Chaba, hindi nya hinugot mula sa gantimpala ang kaligayahan ng naramdamang niya noon kundi sa kontribusyon naibigay nya sa bansa. Ipinakita nya sa iba't ibang bansa sa Timog Silangang Asya ang reyalidad ng sistema ng edukasyon sa Pilipinas. Naiparating nya sa kanyang mensahe ang umano'y patuloy na pag-abandon sa pamahalaan sa mga responsibilidad nito sa mga pampublikong unibersidad at kolehiyo sa bansa. Sa kanyang pagkapanalo, nasaksihan ng ibang bansa sa Asya kung paano ipinaglaban ng isang estudyanteng Pilipino ang karapatan ng iba pang kabataan sa kanyang bansa.

MUNTING TALA

Sa marami, pamilyar si Chaba bilang isang lider-estudyante dito sa UPLB. Ngunit maliban dito, kilala rin siya bilang isang dating child star.

Nasa ikaapat na baitang sa elementarya si Chaba noong ipasok nya ng kanayang nanay sa isang workshop sa ABS-CBN. Dito aniya, nagsimulang maging parte ng buhay nya ang pag-arte sa telebisyon.

Gumanap siya ng iba't ibang karakter sa iba't ibang palabas ng ABS-CBN katulad ng Hiraya Manawari, Epol-Apol at Maalaala Mo Kaya. Tumagal ito hanggang

tumuntong siya sa ikalawang taon sa sekondarya — panahong mas pinili nya ang eskwelahan sa halip na popularidad.

"Dumating din ang point na naisip kong nakakapagod din naman [na] pagsabayin ang pag-aartista at pag-aaral. Kaya ayun, mas pinili ko pa rin na ipagpatuloy ang studies ko," aniya.

Liyab ng sandaang pangarap Ngayon, nananatiling isang personalidad sa loob at labas ng UPLB si Chaba. Nakahanay na siya kasama ang mga taong hindi niya inakalang makakasama niya noong ang isipan nya'y nakakabit pa sa kamusmusan. Napabilang siya sa isandaang nagbigay-liwanag sa pagsisimula ng selebrasyon ng ika-isandaang taon ng UP. Isang halimbawa si Chaba ng kabataang bukas ang isip at damdamin upang tanggapin ang bawat pagbabagong idudulot sa kanya ng unibersidad, ang pamantasang maari pang magdala higit sa isandaang pagbabago sa kanayang buhay.

Mula sa pagiging child star, hanggang sa pagsisilbing kinatawan ng mga mag-aaral ng UPLB, nananatiling maningas ang sulo ng mga pangarap ni Chaba.

At sa ika-isandaang taon ng Unibersidad ng Pilipinas, patuloy na umaasa ang ating bida na pagkatapos ng isang taong selebrasyon ito, sa pananatili ng isang iskolar na naglilingkod, neroon ang pagtangan ng unibersidad sa tungkulin nitong maging "pamantasang naglilingkod sa sambayanan." [P]

KOKIE-KOKIE QUESTIONS:

[P]: Ano ang iyong suking tindahan? Chaba: "Parduch."

[P]: Ano ang size ng kaliwang paa mo? Chaba: "4 1/2."

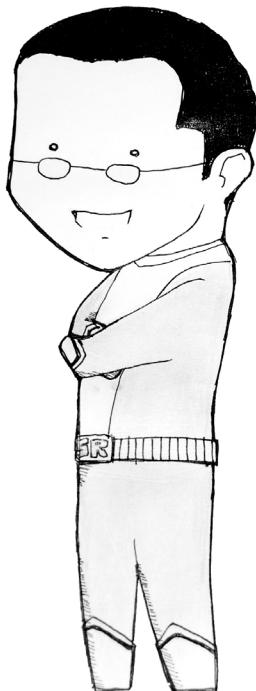
[P]: Ano ang kulay ng damit na wala ka? Chaba: "Yellow."

REFERENCES:

ORIBIANA, N.A. SAKBAYAN calls for 'Defend Chaba' campaign. UPLB Perspective (October 16, 2008), 4.
 ORIBIANA, N.A. USC vice Chair accused of 'gross misconduct'. UPLB Perspective (July 11, 2008), 2.

studentT^{TM} Regent

Treading the critical tradition of student representation

Ken Leonard Ramos
(UP Manila)
(Student Regent 2005)

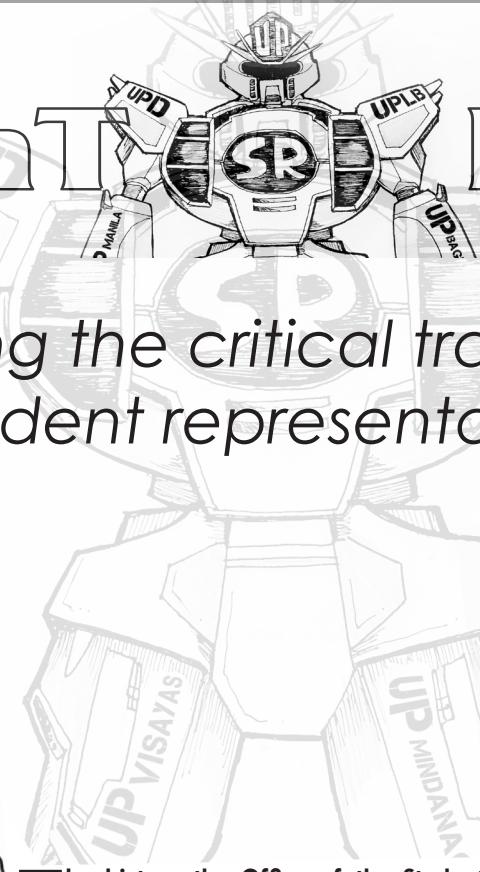
It was another series of challenges of inspections for another student representative. He opposed "big issues such as the UP Budget Cut and other various increases in tuition, laboratory and miscellaneous fees," spearheaded mobilizations to denounce E-VAT and conducted several campus hops to act on the needs of each UP unit.

It was amazing how Ramos united student leaders despite the controversies of the revision of Codified Rules for Student Regent Selection (CRSRS). The situation flared a friction between the majority and minority student councils to the extent of suggesting the selection of two Student Regents. The situation ended when the General Assembly of Student Councils (GASC) proceeded to a unified SR selection that year. Another accomplishment during his term is unifying student leaders amid the attempts and threats of Malacañang intervention in the selection of SR.

Raffy Jones Sanchez
(UP Cebu)
(Student Regent 2006)

UP President Roman's administration was at the height of implementing the Tuition and other Fee Increases (ToFI) when Sanchez was selected to be the student representative — to bridge the conflict between students and policies that the administration was trying to implement. He was a front liner during the 2,000-strong mobilization against the passing of the ToFI in UP Diliman last Dec. 15, 2006. Despite myriad students who denounce the railroaded passage of ToFI, administrators alike belittled the force of students into "minority voices."

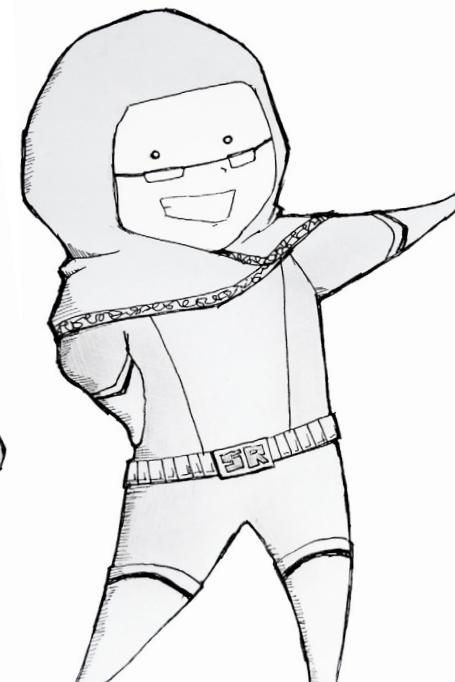
The history of the Office of the Student Regent is the history of students' heroic struggle to fight for their democratic rights. For the longest time, our every lone representative in the highest policy-making body of the university has stood up to the pressing challenges of our time. At that, they have performed, with the backing of the students, tasks of superhuman dimensions. But the existence of a Kryptonite, damaging blows that can weaken and endanger our front liners might require from us an unparalleled courage to defend our defenders. In this, more than our "yes-votes" and lukewarm participation, we are invited to look back into the history of our fights where our achievements and advances reside, and with conviction raise our clenched fist in defense of our rights.

James Mark Terry Ridon
(UP Manila – UP Diliman)
(Student Regent 2007)

Discontent and fury against ToFI resonated during Ridon's term as the tuition increase slapped the whole of his term. Students' struggle from different UP units intensified to call for the jacking of tuition increase. Intensive data gathering and analysis to discredit the core assumptions of ToFI turned into a policy review that Ridon submitted to BOR last Sept. 28, 2007. The review supported the appeal of students that ToFI is not the way to address the budget deficit of UP.

His term was at the forefront of struggle to junk ToFI. However, the policy review was again demeaned by the administration on the principal argument that low enrolment is correlated to the implementation of ToFI.

Shahana Abdulwahid
(UP Diliman)
(Present Student Regent)

Being the first Muslim Student Regent, her term is one of the most beleaguered one as ecotourism schemes, system-wide repression of students' democratic rights and significant drop in enrolment haunted the accessibility of UP education.

Abdulwahid plans to polish the policy review submitted by Ridon for it to be enough to justify the negative implication of ToFI implementation.

Hard times await the OSR in her term as the students are faced in yet another monumental and historical event: subjecting the CRSRS (see related story on page 2) under a system-wide referendum.

The forces of repression remain on the prowl against students' rights. There may have been countless power attacks from those who hold power, targeting rights and welfare of students inside the university, for example, violating our right to speech, information and organization. Villains are trying to upgrade their super powers – draining students' batteries of rights and freedom.

WORDS LIBERTY NOTARTE AND CHRISTIAN RAY BUENDIA
GRAPHICS CHINO CARLO ARICAYA
LAYOUT ALETHEIA GRACE DEL ROSARIO

But don't fret. Student regents will serve as our superheroes who have a potent weapon against our enemies (the unwavering support of students) and the ones who have near-impen-

etrable shield to defend us whenever we are under siege. The battle now lies on the fact that the shield that protects our regents is aggressively weakened by the manipulating power of the ones ruling.

Here we must realize two things: first, that student regents serve as vanguards of the studentry as a whole, having the voice to represent us; and second, that each one of us, with our rights as our power, must not shy away from the reversal of roles and should defend the superheroes who for a long span of time served as our shield from the biased attacks to our sacred rights. To defend our student regent, at that, is to level up.

MAINIT-INIT PANG ELBI PIE:

Nakakabusog na bagong timpla ng pag-ibig

Sino ang may sabi na panay luha at pighati lamang ang hatid ng pagmamahal?

Noong Disyembre 11, 2008, at 4 sa D.L. Umali Hall, ipinalabas ang Elbi Pie kung saan ipinakita ang iba't-ibang mga talento - sa pagsayaw, pagkanta, partikular na sa pag-arte - ng mga taga-Elbi noon at ngayon. Mula sa Icebag, ang palabas na siyam na taon nang minahal, ang Elbi Pie (Pinasrap na I_e_a_) ay nagbalik upang bihagin muli ang mga puso at pasaktin ang mga pangang buong UPLB sa katatowa.

Dito itinampok si Maria Mariang Marie na sinusubukang mamuhay kasama ang mga tao sa paligid niya. Nakaadiw na iisang aktor lamang ang gumanap ng bawat karakter na bahaging ito. Naipakita rito ang tanda ng pagiging martir ng mga tao pagdating sa pag-ibig.

Nakipag-debate tungkol sa iba't ibang pilosopiya sa pag-ibig ang isang babaeng nais nang makakuha ng matamis na halik mula sa kanyang nobyong pilit lumalayo sa 'tukso'. Narito rin ang rebound girls na sinanaysay ang babaes-sa-babaeng bersyon ng sakit na dulot ng pag-ibig - at pagkawala nito.

Ipinalabas ang lalaking ibinigay na ang lahat ng pwedeng mabili ng pera ngunit hindi pa rin nakuha ang paghangsa ng lalaking minamahal. Isa manitong tagponamay kadala sanna sa mga telenovela, ang mga pangunahing karakter naman ng bahaging ito ay mga lalaki. Sa bandang huli, ang pag-ibig ay hindi nakuha sa materyal na mga bagay, at ang kalooban pa rin ang mas matimbang. Nagpakita rin ng pikit-matang pagtalikod sa nakaraan ang dalawang magkasintahan na mula sa isip-batang pagmamahal ay naging pag-ibig na ilang taon ding naghatal. Napapatunayan lamang na lahat ng kinakikiligan ay kadalasang may hangganan.

Tampok din sa Elbi Pie ang napamahal ng pangunahing aktor na si Marko Alfino "Kiko"

Miranda gu malanap bilang naghihinaing na "Breathing, alive, gorgeous and... Fabulous!" na Queen Bee, ha ipinagpalit ng kanyang boyfriend na Emo sa mas "chaka" pang babae sa kanya. Anumang katanungan at kasosyalan ng nasabing Queen Bee, nabalewala pa rin ito sa mga dahilang hindi niya alam. Sadyang nakapabilang ang pagdrama niya habang sinusubukang makatayo mula sa hiwalayang naganap. Talaga nga namang walang pinipili ang pag-ibig kung sino ang mabibigay at magtagumpay.

Tinapos ang palabas ng tatlong karakter na may natuturan sa mga pagkakamali nila sa larangan ng pag-ibig. Sila ay ang isang batang babae na mahilig sa Hentai na nais mahalin pabalik ng kanyang crush noong kindergarten, ang mala-Sharon Cuneta ang estudyante na nabihag ng puppy love mula sa kanyang katabi sa BIO 1 na kanyang tintulaan kahit ito ay lumalayo na sa kanya at ang kandidato para sa pagka-summa cum laude na anupamang paghangsa sa bawat sulok ng mundo at pamba-blackmail sa iniirog ay hindi pa rin tinumbasan ang pagtingin.

Utak, kaluluwa at puso ang

magkakaibang inalayng tatlong karakter na ito, ngunit hindi sapat ang isa lamang upang manatili ang taong kahilang minahal sapagkat hindi nila nagawang ibigay lahat.

Isang mwagandang palabas ang Elbi Pie sapagkat nagawa nitong matalakay ang iba't ibang isyu tungkol sa malawak na isyu ng "pag-ibig" sa konteksto ng homosexuality at sex. Inudyak nito ang mga manungod na

lumabas sa kumbensyonal na uri ng pagtingin sa pag-ibig bilang nakalulungkot, hindi makatotohanan at madrama. Nagpaketang palabas ng husay sa pagbibigay-buhay sa mga ordinaryong nadarama at nararanasan ng mga tao at sa pagsingit ng nakatuluwang mga liya sa mga seryosong istorya.

Ang paglabas ng Elbi Pie marahil ay ang pagpepakinlala ng konsepto ng homosexuality bilang katanggap-tanggap sa larangan ng pag-ibig. Kung walang pinipiling edad, relihiyon at

nasyonalidad ang pag-ibig, ibig sabihin ay pati ang kasarian ay hindi nagdidikta sa kung sino ang makatatanggap ng pagmamahal.

Madalas din ang pagmamanipesta ng sex sa pananalita ng mga aktor. Ngunit kung susuriin naman ay walang seryosong pre-marital sex na isinalaysay sa palabas, at kinontra ito ng pagsasabing ang pag-ibig ay dapat pinag-iisipan.

Marami mang kumplikasyon at kasowian ang pag-ibig, dumating man ito sa buhay ng iba't ibang uri ng mga tao, at nagdudulot man ito ng kakaibang sakit at tuwa, pinapatikim pa rin ng Elbi Pie na masarap pa magmahal sa kabila ng lahat. Ang Elbi Pie ay nagsilbing koleksyon ng samu't saring istorya ng buhay ng mga minsan nang umibig. Sa kabiguan at tagumpay, mas lalong masarap balikan ang pagkakamali habang ito'y tinatawanan.

[P]

Salita Mark Angelo Ordonio | **Disenyo ng Pahina** Salvatorre de Vince Olano

"Libre nga bang mangarap?"

Paghanap sa mga katotohanan tungkol sa buhay at pag-abot ng mga pangarap – ito ang nais ipakita ng UPCAT, isa sa pitong indie films nha itinanghal sa ikatapat na Cinema One Originals 2008 Digital Film Festival ngayong taon.

Sa panulat nina Alfred Reyes at Inna Salazar at sa direksyon ni Roman Carlo Olivarez, naipakita ng palabas ang mga tagpo sa buhay ng isang tipikal na mag-aaral sa hayskul na naniniwalang ang pagpasa sa University of the Philippines College Admission Test (UPCAT), ang pasaporte para makapasok sa UP, ay ang magiging tulay sa madaling pag-abot ng kanyang mga adhikain.

Magkaiba ang layunin ni Lucas, sa pagsasabuhay ni Felix Roco, at Joaquin, sa pagsasabuhay ni Joseph Roble (na isang mag-aaral ng UP Los Baños) sa kanilang pagkuha ng UPCAT. Kung ang nais ni Joaquin ay makakuha ng magandang trabaho para makauwi ang kanyang mga magulang na OFW sa ating bansa, mababaw lang ang gusto ni Lucas: makuha ang puso ni Jane at ng kanyang pamilya na pawang mga nagsipagtapos sa UP.

Wala talagang plano na kumuha ng UPCAT si Lucas, anak ng isang tsuper at guro sa elementarya na kapwa nagsipag-aral sa UP, ngunit resolbado na siya na pagkatapos makapag-aral sa hayskul, hahanap na siya ng pagkakaitaan at mag-aasawa. Ang kanyang sinisinta, si Jane, ay hindinamanhinangad ang pagpasok sa UP kahit na pinipilit siya ng kanyang ama at

Pagtupad sa mga Pangarap sa Loob at Labas ng Shaded Circles

pawang mga nagsipagtapos sa UP ang kanilang angkan, dahil mas mataas ang interes niya sa pagtulong sa mga mahihirap at pagtulong sa outreach program ng kanyang amang isang alkalde.

Malaki ang epekto ng trailer ng UPCAT para makahatak ng mga manunood na pumuno sa sinehan sa Robinson's Galleria. Bilang isang trailer, nagampanan nito ang tungkuling manghikayat gamit ang ilang kapana-panabik at agaw-pansin na linya katulad ng "UP or Nothing." Umasa ang mga manunood na matutunghayan nila sa UPCAT ang mga pagbabagong maidudulot nito sa isang indibidwal na kukuha nito, maaring magbigay-impluwensya sa kanyang pananaw sa pagharap sa mga pagsubok sa buhay at maaring banggitin ang ilang isyu na hinaharap ng unibersidad sa kabuuhan. Ngunit mas pinagtunuan nito ng pansin ang mga damdamin ng mga karakter at kung paano nila natugunan ang mga problemang kanilang pinagdaanan. Sa kabuuhan, mas patungkol ang palabas sa mga karakter at hindi sa tunay na kahulugan ng UPCAT sa buhay ng isang mag-aaral na kumukuha nito.

May mga tagpo namang bumukas sa kamalayan ng mga manunood sa katotohanang kinapapalooban ng ilan sa mga mag-aaral sa UP. Ipinakita ang hazing sa isang fraternity na pinasukan ng namatay na kaibigan ng mga magulang ni Lucas. Isa ring tagpo ang hindi nabanggit na dahilan sa pagpatay kay Joaquin, isang aktibista na pinili ang pakikisama sa isang liberation force. Maganda rin ang pagbubukas ng realidad sa nakararami, ngunit hindi hamak na mas makabubuti kung balanse ang mga tagpong ginamit para hindi maging negatibo ang dating ng mga manunuod sa 'state university' ng bansa.

Kung pag-uusapan naman ang mga taong gumanap sa palabas, maganda ang naging pagpili sa lead actor ng UPCAT, si Felix Roco bilang Lucas; isang simple at inosenteng mukha na may maipagmamalaki o may 'dating'; isang imaheng kakikitaan ng malalaking pangarap. Maganda naman ang pagsasadula ni Joseph Roble kay Joaquin sa pagpapakita niya ng makulit nitong karakter at pagiging ideyal na kaibigan kay Lucas. Naging kapanapanabik din ang tagpo ng mag-amang Bembolat Felix Roco sa senaryong pinapagalitan ng ama

ang kanyang anaksadagling desisyon ni Lucas sa pagkuha ng UPCAT, gayundin ang tambalang Lucas at Jane (sa pagsasabuhay ni Yasmin Neri) na tago ang kalagayan ng relasyon dahil hindi bilib ang ama ni Jane kay Lucas.

Kahit na hindi nilayon ng palabas ang pagtalakay nito sa mas malalim na kahulugan ng UPCAT, sigurado akong marami ang nagbalik-tanaw, taga-UP man (lalo na ang mga alumni) o hindi, sa kanilang mga karanasan o pinagdaanan bago, habang at pagkatapos nila pagdusahan ang UPCAT. Ayon nga sa direktor ng pelikula, ang bawat isa sa atin ay may sari-sari "UPCAT story," sa paniniwalang ang kalakhan ng mga tao sa ating bansa ay dumaan sa yugto ng pagkuha o pagdadlawang-isip sa pagkuha ng UPCAT. Sa ideyang ito nabuo ang balak na isabuhay ang mga hinagap na iyon sa pamamagitan ng isang pelikula.

Sakabuuan, maganda naman ang pelikula. Balanse ang paggamit ng komedyta at drama sa mahigit dalawang horas na itinakbo ng palabas. Nagsilbi itong isang pagbabaliktanaw sa mga karanasan ng pinagdaanan ng bawat isa, kumuha man ng UPCAT o hindi. Naging paalala rin sa lahat na ang pag-abot ng pangarap ay nangangailangan ng sakripisyo't paghihirap. [P]

KWENTONG FRESHIE

Takbo, Lakad, Takbo

*BUKO PIE

Bago magsimula ang isang karera, malinaw sa isang mananakbo kung bakit siya sumali rito. Sa pagputok ng hudyat, sinisimulan na niya ang pagtakbo upang maabot ang kanyang pangarap. Kung minsan, hindi lahat ng kalahok ay nakatutok sa katapusan; ang iba ay karanasan at mga kaibigan lang ang habol sa karera. Ganito pa man, ang konsentrasyon ng isang mananakbong sumali sa paligsahan ay hindi dapat matibag. Dahil kung makalilimitan niya ang kanyang dahilan sa pagtakbo, hindi malabong makalilimitan din niya kung saan siya patungo.

Unang 'pitstop': HUM

Unang araw ng klase at kitang-kitang kung sino ang mga tulad kong baguhan sa hindi. Habang abala ang mga upperclass men sa kanilang kāmustahan, taranta naman ang mga freshie sa paghahanap ng kani-kanilang mga klasrum hawak ang mga kopya ng kanilang iskedyul. Habang nakaupo ako sa isa sa mga L-bench ng Hum, naisip kong hindi ako dapat mataranta sa paghahanap ng mga klasrum ko dahil pinuntahan ko na ang mga ito kahapon. Alam kong hindi ako mahuhuli sa unang klase ko nang alas-diyes dahil alas-otsa pa lang namān sa orasan kong advance ng sumpung minuto.

Napuno ng mga estranghero ang HUM habang pinagmamasdan ko ito. Dito ko hasabi sa aking sariling hindi ko kailangang kilalanin ang

dagañ ng mga mukhang ito dahil hindi naman ako magtatagal sa UPLB. Ito ang aking plano: matapos kumuha ng 33 units, tutungo na ako sa susunod kong pitstop - UP Diliman - upang doon ko ipagpatuloy ang aking karera.

Sa aking pagtakbo tungo sa pagkumpleto ng aking 33 units, unti-until kong nakita ang paligid ng aking "race track". Hindi ko inasahang kahit mabilis ang takbo ko ay marami pa rin akong nakita, nalaman at naintindihan. At ang pinakakapansin-pansin para sa akin ay ang tuluyang paglabo ng daan tungo sa inaasam kong susunod na pitstop. Hindi ko na namalayang sa tuwing tatanungan ako kung may bālak pa akong lumipat, "wala na" ang aking isinásagot. Dito na nagsimula ang tunay na karera ko sa UPLB. Katulad ng isang atletang nais magkamit ng gintong medalya, kailangang malinaw sa akin kung anong finish line ang tutuntunin ko.

Stop over

Pagkatapos ng aming bloc meeting sa Makiling Ballroom Hall, sunod ko namang ginagawa ang ikalawang pakay ko sa pagpunta sa SU - ang tumigil sa tapat ng opisina ng Perspective para sumilip sa buhay nila doon. Madalas ay pinaūuna ko muna ang aking mga blocmates bago ako lumabas ng MBH. Minsan, kapag naaabutan kong bahagyang nakabukas ang pinto ng opisina ng Perspective, sumisilip ako at nagbabakasakaling may makikita akong tao sa loob. Matagal-tagal ko rin itong ginawa bago ko naisipang

tumuloy at kumuha ng exam. Kahit dalawang karera na ang sinuong ko, alám ko na hindi nakapagpapabagal sa aking pagtakbo ang pagdidiyaryo. Hanggang ngayon, nakatatakbo pa rin ako sa dating bilis. Marahil ay dahil ito sa pag-inom ko ng tubig habang naşa karera na hindi ko na kinakailangang tumigil.

Detour

Sabi ng isang kaibigan sa dyaryo, kung nakakita ng krimen ang isang tao at pinili niyang manahimik ukol dito, maaari siyang maituring na kasabwat sa krimen. Ito ang mga salitang mātamang umukit sa aking isip. At ito rin ang nagpabago sa aking pagtingin sa aktibismo.

Noong ako'y nasa high school pa, hindi ko maintindihan kung bakit kailangan bumanderia ng mga "tipak" sa kalsada dala-dala ang kanilang mga plakard habang isinisigaw ang kanilang mga hinaing. Hindi ko maintindihán ang lahat ng kanilang paghihirap dahil hindi ko namán talaga naintindihan ang konsepto ng aktibismo.

Ngayong kolehiyo, tila nag-iba ang aking ruta. Kung dati ay tumatakbo ako pasalungat sa mga paniniwala ng mga aktibista, ngayo'y sumasabay na ako sa kanila. Siguro ngá ay hindi ko maintindihán ang mga aktibista noon dahil 'ni minsan ay hindi ko sinubukang intindihin sila at ang kanilang paniniwala. Matapos kong mālagpasan ang "dating ako" na napangungunahan ng mga panghuhusgang wala namang basehan, tuluyan na akong tumatakbo angkas ang pangakong hindi ako magiging kriminal sa porma ng panahimik.

Sa isang karera, hindi lang ang pagtakbo o paghakbang ang siyang iniintindi kundi pati aīng pagmamasid. Sa ganitong paraaan makapupulot ng mga bāgāy na maaaring makapagpabilis sa pagtakbo. Ang pagiging mulat sa kung ano ang mga nangyayari sa paligid ang

siyang makapagpapanatili sa akin sa tamang daan.

U-Turn

Sa kasamaang palad, ang tagumpay na nakamit ko sa lubusang pagkaunawa sa konsepto ng aktibismo ay isang bagay na hindi ko maaaring ipagkalat at ipamahagi. Pakiramdam ko, kailangan ko pang umulit sa pagtakbo ng ilan pang beses bago ko tuluyang mālagpasan ang tulay tungo sa sarili kong kalayaang magpahayag.

Ako ang naipit sa sitwasyong iniwan ng aking kapatiid nang siya ay maging full-time na aktibista. Sūmā ang loob ng aking mga magulang nañg nalaman ito. Magpahanggang ngayon, hindi na maganda ang kahulugan ng aktibismo para sa kanila. Dito ko naramdamang wala akong karapatang maging tagapagtanggol ng kahit sino man kung sarili kong kalayaan ay hindi ko kayang ipaglaban. Dito ko naramdamang ang hapdi sa mga binti kong napapagod na sa pagpabalik-balik mula dito sa Los Baños tungo sa aming bahay na wala man lamang nababanggit sa aking mga magulang ukol sa isa sa mga pinakamahahalagang natutunan ko sa UP.

One-way

Ngayon, kailangan ko nang pumili ng isang diretsong daan tungo sa nais kong marating. Sa panahon ngayon, hindi praktikal ang palipat-lipat ng ruta at paiba-iba ng isip. At masaya akong makita na malinaw pa rin ang pagtingin ko sa nais kong finish line: isang cubicle sa opisina ng Philippine Daily Inquirer sa Makati.

Malayo pa ang tatakbuhin ko bago ako umabot sa aking pinakamithing pangarap. Pero hangga't malinaw ko pang nasisilayan ang nais kong marating, alam kong makararating ako doon sa 'di nalalayong panahon. [P]

sketClipad

I wanted to bring my friends back to me but I can't do that because of their silent accusations.

Finally, a great idea!

I have to find the real person behind Sid's death and the reason he did this. I have to give justice to my Sid and emancipate myself.

Yes, I will do that. After I find that murderer, Backseat Kiss and I, hopefully, will live again and be one as we used to be. I will fight to live even if a great part of me, my friend Sid, had gone away. Sid taught me something. It's to stand up after every stumble. This by far is the greatest fall I've ever experienced, I will manage it, because I know that as I stand up, Sid is there reaching for my hand. I will stand up and Sid will be proud of me. Along with me, justice will be standing. [P]

*teddy bear always wanted and tried to be friendly but just doesn't have the guts until she realized that teddy bears are the greatest companion she can have.

Perplexed

*teddy bear

Now it seems that everything happened a thousand years ago, and the only way to remember Sid's existence is to put together his remnants.

Why is it that whenever I think of him I see him lying on the floor with three stabs on his chest, his face looking as if he was trying to call for help during the last minutes of his life? Imagining Sid's naive face with blood stains on his cheeks hurts a lot. The face of the man who I admired in every single beat of his drums, the man who draws a smile on my face by drawing a smile on his own. The last thing he left is his letter that made me and the rest of the Backseat Kiss puzzled.

There was never a dull moment with him. We used to find funny things over simple things, sometimes even in the middle of a sad moment. I know there were moments like that but when I try to think of one, I end up feeling

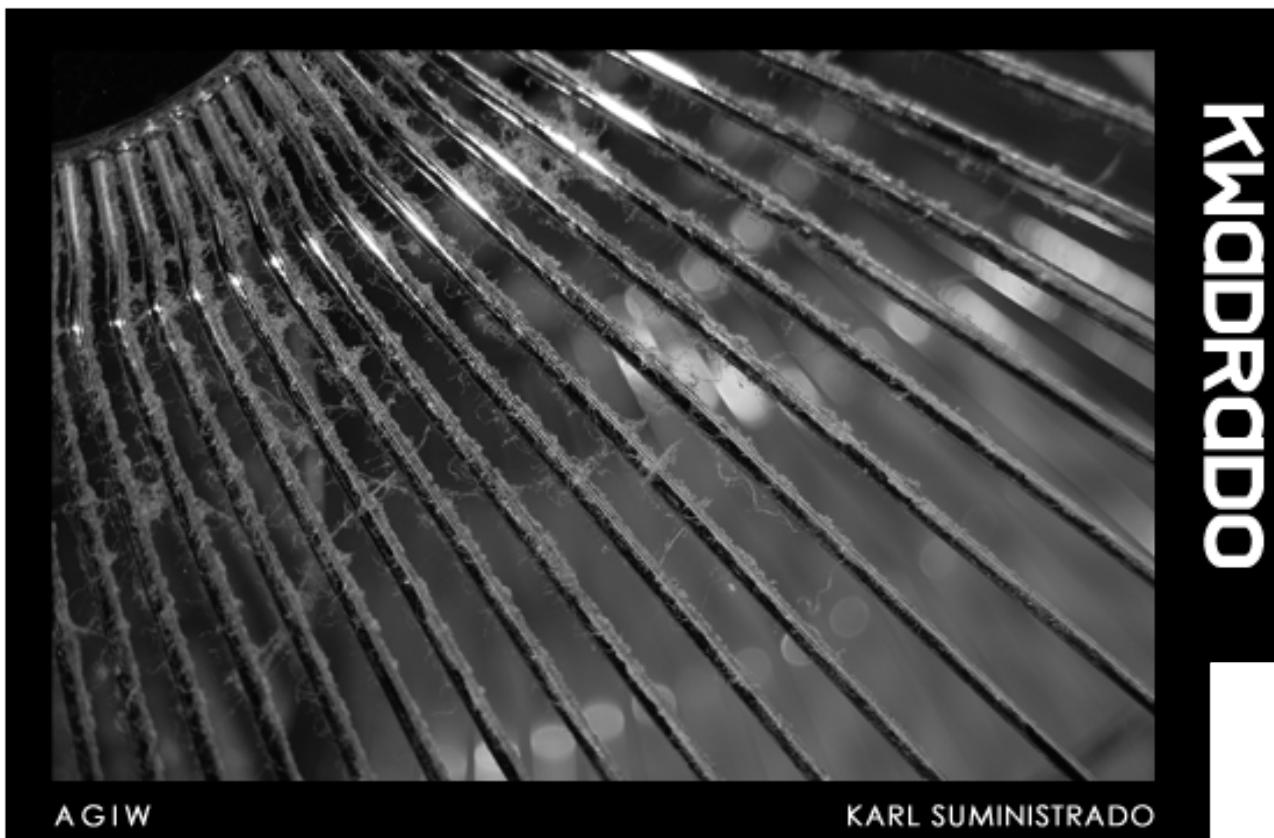
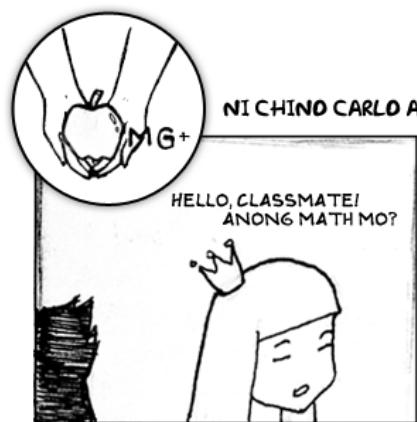
pain in losing a friend. I miss that chuckle he used to make when I stand up after stumbling, pinching his nose afterwards. God, I miss him. I miss my buddy who had been with me from my younger years until I turned into a lady. I miss my pal. My Sid.

Then I heard someone behind me asking, "Megan, was it you who killed Sid?" The voice was so cold and for seconds, I thought it was Sid. No, not only Sid. It sounds like ten people talking behind me. Ten, thirty, sixty, hundreds, one - Sid. I breathed deeply then asked myself, "Did I kill Sid? Did I kill Sid? Did I..." I was saying the same words and my voice sounded louder and louder until I realized that I was shouting.

Did I forget that it was I who killed him? Or did I just choose to forget that it was I who put dear Sid in the abyss so that I can escape the guilt? As tears blur my sight, I thought Sid appeared and smiled at me. I tried to stand up but my legs failed me. Little by little, Sid started to look like Ian. I dried my eyes and saw it clearly, it wasn't Sid was, it was Ian. He wasn't smiling. He was angry and sad. Angry at me,

Everyone seemed to stare at me. The look of accusation was pushing me to confess. Slowly, every eye that stares at me seemed to stab me. The number of stab that I felt is much more than that Sid died from. I wanted to mourn with them, I wanted to reach out to them and feel the camaraderie we built over the past years, even now that Sid's gone.

But before they let me share my pain with them and feel their pain, too, I have to do something first. I have to prove to them that it was somebody else who killed Sid, not me. I have to convince them. I have to convince myself.

Fill this space.
Take the [P] exam.
We are in need of:
**news writers, feature
writers and layout
artists.**

Opinyon mo'y mahalaga.

Mag-text sa 09164298055/09295085076

- 1.** Anong gusto mong maging New Year's Resolution ni PGMA?
- 2.** Anong inaabahan mo sa centennial February Fair?

CAMPUS FORUM

Kung ikaw si Santa Claus, ano ang maireregalo mo sa Pilipinas?

"Kung ako si Santa Claus, ang regalo ko sa Pilipinas ay government na walang corruption."

~ Michael Angeles | BS Computer Science 2008

"Ang ireregalo ko sa Pilipinas ay political will sa mga namumuno kasi kung kahit sino ang mahalal ng bayan, kung walang political will, wala pa ring patutunguhan ang Pilipinas."

~ Mae Ann Bulang | BS Development Communication 2007

"Kung ako si Santa Claus, ang ireregalo ko sa Pilipinas ay ang pag-aalis sa mga taong hindi karapat-dapat na nakaluklok sa kasalukuyan, at mapalitan ito ng mga mula sa uring mahihirap, na may pinag-aralan at willing sila na maglingkod sa Pilipinas. Hindi naman kailangan na mag-aral ka sa Harvard, gusto ko ay 'yung mga may puso, at minamahal ang kanyang ginagawa at may takot sa Diyos. Kung ganito lamang ang mga tao ay gaganda ang Pilipinas."

~ Ging Albistor | USC – Textbook Exchange and Rental Center

"Kung ako si Santa Claus, at ako ang magbibigay ng regalo sa Pilipinas, ang regalo ko [ay] job opportunities para sa mga taong unemployed, especially doon sa mga hindi nakapagtapos ng pag-aral tsaka mahihirap para sa ganon, mabawasan ang poverty natin sa Pilipinas."

~ Marie Alvarez | BS Forestry 2008

"Prayers, kasi kailangan ng Pilipinas ng prayers."

~ Paolo Valenzuela | Pre-Veterinary Medicine 2008

Ano ang reaksyon mo sa pagkabasura ng impeachment ni Pangulong Arroyo?

"Sa impeachment, I'm totally disappointed kasi for how many years na ipagglalaban nating mga taga-UP na mawala siya sa puwesto kasi she's not making the economy [better] and [she's making] everything down. Parang napapansin ko kasi na noong umupo siya, ang dami-daming mga nangyaring masasama at hindi magaganda, at nangangamba rin kami na baka umuwi ito sa isang panibagong Martial Law, at ang pagkabasura ng impeachment ni GMA at ang pagpopromote sa ChaCha ay kung mapapalitan ang form of government natin, siya ang uuopo sa pinakamataas na puwesto."

~ Joaene Tampoco | BS Biology 2008

"Medyo ginagawa na ring strategy ng administration 'yung pagbabasura sa impeachment, 'yung isasampa nila tapos ibabasura nila, mai-extend lang ang termino ni GMA, naghihintay din sila ng opportunity para makapag-ChaCha, maiextend lang nang maiextend tapos masyado na rin siyang greedy sa power. Sana hindi magkaChaCha para mapalitan ang President tapos para mabigyan ng bagong pag-asawa ang bayan natin."

~ Carlo Mallari | UP Rural High School Senior

"Para sa akin, hindi ako pro-GMA or anti-GMA. Sa akin, hindi ba kapag may impeachment, may bayad iyon, may budgeting pa iyan sa economic crisis ng bansa. Isa pa, parang may conspiracy ang Lower House, particularly, the legislative house sa current president natin, so they don't have trust in their credentials, and what she is doing and they still have the disbelief that she is the source of our corruption and 'yung act nila na pag-impeach kay Gloria ay parang selfish in their own part."

~ The Rainmaker | BS Agricultural Engineering 2006

"Para sa akin, kung ii-impeach si Gloria, sinong ipapalit sa kanya? Kung tutuusin, maganda ang ginawa niya para sa ekonomiya natin, kung papalitan natin siya ngayon, na merong world [economic] crisis, 'di ba, parang inilugmok natin ang bansa natin, so para sa akin, mas maganda na palilipas ang sa world crisis, tapos saka natin siya palitan kung may papalit na maganda."

~ Diane | BS Economics 2008

HODGEPODGE

Sintomas ng Byahilo

SAMANTHA ISABEL CORONADO

Sumenyas ang isang kolehiyala sa kanto. Limang taon na akong nagmamaneho sa UPLB, at nakagagaan ng loob maging pasahero ang mga estudyante mula sa unibersidad. Ramdam mo ang kaligayahan dahil minsang umupo sa iyong mapagkumbabang jeep ang mga pag-aso ng bayan.

Tumingin ako sa rear view mirror at natanaw ang iba ko pang mga pasahero. Nakaupo sa gilid ang isang matandang malalim ang iniiisip. Naalala ko tuloy ang aking inang palagi akong pinaaalalahanan: "Gusto mo bang matulad sa tatay mong walang ginawa kundi maglasing? Puwes mag-aral kung mabuti!". Ngunit gaya ng ilang mga bata, hindi ko seniryoso ang kanyang sinabi.

Mayroong magkasintahang nagayayapusan sa sulok. Natawa ako dahil naalala ko ang aking asawa. Maagang nabihag ang aming puso, at isa ito sa mga rason kung bakit hindi ako nakapagtapsos. Kung ipinagpalibutan ko muna ang kaligayahan at pag-ibig, marahil hindi lamang ako nagmamaneho ng jeep kundi nagmamay-ari ng isa sa mga ito. Mabuti pa ang binatang mukhang mayaman sa aking tabi. Tila wala siyang problemang pinansiyal. Sana katulad niya rin ang anak ko. Ngunit, hindi nakatapos ang kanyang ama.

***

Nasa jeep na naman ako. Akalan mo iyon? Nasira kasi ang kotse ko, kailangan ko tuloy mag-commute at makihalubilo sa

mga taong walang pera. Ayoko talaga ng nakikipagsapalaran sa gubat ng kalye – ang gubat ng mga motorista's pasahero, ang gubat na mausok, matrapik at marumi. Hindi ako nababagay dito. Nag-iisang anak ng mayamang pamilya yata ako! Walang bababa sa pinakamamahaling bagay ang dapat mapunta sa 'kin. Hindi ako pwedent mawalan ng pinakabagong unit ng cellphone, o ng koleksyon ng mga bagong kanta sa aking iPod o ng pinaka-maangas na damit na may tatak. Walang alam sa pagiging mayaman ang mga tao rito! Ang bagong sakay na kolehiyala bang iyan ay may alam sa fashion? Ang matandang madrasalin bang iyan ay minsan nang nakapunta sa isang malaking club? Ang mag-syotang walang ka-class class bang iyan ay nakakita na iba pang magaganda, gwapo at sikat na mga tao? At ang drayber bang ito ay nakaranas man lang makapunta sa ibang bansa kaysa paikot-ikot lamang dito sa Los Banos? Hindi! Kaawa-awa sila dahil kay rami nilang hindi maabot ang estado kong babad sa luho. Pasalamat ako dahil hindi ako mahirap tulad niyo!

***

Yakap ko ang aking girlfriend habang nakaupo sa jeep. Pinulupot ko ang aking mga braso at inamoy ang kanyang buhok. Hindi ko na isip noon na wala na palang mas sasarap pa kaysa sa pagmamahal. Noong makilala ko siya, naniwala ako na kailangan nga ng tao ang pag-ibig. Ito ang solusyon upang malampasan ang bawat lungkot na

dinadala ng ibang aspeto ng iyong buhay. Bawat isa ay pangangailangan na pag-ibig lamang ang makapagbibigay.

Tiningnan ko iba pang pasaherong nakakapansin sa amin ng girlfriend ko. Ang kolehiyala may bitbit na maraming libro ay nagbigay ng nandidiring tingin sa amin. Marahil naalala niya ang boyfriend niyang ipinagpalit siya sa iba. Sa kanyang tabi, masama ang titig sa'kin ng matandang babae. Siguro naiiinggit siya dahil hindi na siya ganito kabata upang matuwa sa pag-ibig. Tumingin ako sa harap at nahuli ko ang drayber na ngumingiti habang nakatingin sa amin, ano naman ang problema niya? Sa kanyang tabi naman at ang binatang naka-iPod na tila naligaw mula sa material world. Kahabag-habag silang lahat. Walang pagmamahal sa loob ng kanilang buhay. Hindi nila talaga maiintindihan ang aming nararandamang pag-ibig. Hindi pa nila nahahanap ang magpasaya sa kanila. Masaya kong hinalikan ang aking girlfriend.

***

Diyuymiyo. Kahit ilang beses kong dasalin ang rosaryo para sa mundo, siguro hindi pa rin matutubos ang kasalanang nililikha nito. Mula pa lamang sa jeep na sinasakyran ko, nakikita ko ang masasamang trabaho na dulot ng tao.

Masdans mo ang mahalay na pagpapakita ng "pag-ibig" ng dalawang batang ito. Sa kabilang dako, iyon namang maangas na binata sa tabi ng drayber, kung maglabas ng mga kagamitan, para bang inilulustay niya ang perang ibinibigay sa kanya ng kanyang mga magulang. Ang kolehiyala namang ito

na nasa tabi ko, kitang kita ko sa kanyang mga mata ang paghihimagsik. Malamang isa siyang aktibista na naglalayong radikal na baguhin ang pamamalakad ng gobyerno. Marahil nais niyang tuluyang pawalain ang presidente ng Pilipinas at siya ang pumalit, at tutumbasan lamang ang kasamaang nagawa ng mas nauna pa sa kanya.

O hindi. Siguradong deretsong lupa ang tungo ng ating kaluluwa 'pag tayo ay namayapa. Sa edad kong ito, alam kong malapit na rin akong kyunin ng Panginoon. At natutuwa akong hindi ko mararanasan o magiging testigo sa mangyayaring kaguluhan sa susunod pang henerasyon.

***

Hindi ko ikakahon ang mga tao, dahil kung ganito, wala akong matututunan mula sa kanila.

Ano ang iniisip ng mga kasama ko sa jeep ngayon? Palingon-lignon ang bawat isa na tila may hinahanap na mga senyas mula sa isa't isa. Marahil marami sa kanila ang nanghusga na ng personalidad ng mga taong hindi pa nila nakinila. Kakaiba hindi ba? Hindi pa man alam ang pangalan ay

inaalam na ang buhay at kinukumpara ito sa sarili. Ito ang pinakamadalas na ginagawa ng tao. Ako? Hindi ko gagawin iyon. Mas ayo nang panuorin silang lahat, kaysa manghula pa at magbago ang tingin sa aking sarili at sa mundo. Hindi ko ikakahon ang mga tao, dahil kung ganito, wala akong matututunan mula sa kanila. Sa ganiton paraan, hindi na ako nagiging ordinaryong kolehiyala, kundi isang mapanuring nilalang. [P]

Manny Pacquiao, the Philippine boxing hero admired by both Filipinos and foreigners, gives glory to the country with every victory he cashes in. With every connecting blow he throws, the country cheers and supports him all the way. Despite the differences usually fought over, the country unifies and shows its all out support by literally sweeping the streets clean of crowd to flood in front of their televisions every time Pacquiao steps into the ring.

With every match, we never fail to see the same people (mostly politicians) watching ring-side. After every victory, these people do various stunts to show their congratulations to Pacquiao. But isn't it ironic that we celebrate with them as they do motorcades and such, but fail to realize that all these stunts are just their way of leeching through Pacquiao's glory?

For some reason, the government awards Pacquiao with extravagant gifts to congratulate him for his triumphs, but fail to support the needs of homeless and starving families across the nation. The government shows its gallant attitude on issues

The government shows its gallant attitude on issues that could perfume their names but fail to accomplish its responsibility to serve the people.

wealthy enough to pay the country's debts; what the government needs to turn their focus on are families burdened with thoughts of how to survive on the succeeding days.

When you try to look for non-political issues, you'll never fail to see the government

but fail to accomplish its responsibility to serve the people.

I remember writing about a community hanging on the verge of demolition. How can the government afford to give tribute and recognition to an over-publicized boxer for his victory but ignore the responsibility of fostering the needs of those who are threatened to lose their homes? Pacquiao is already

wealthy enough to pay the country's debts; what the government needs to turn their focus on are families burdened with thoughts of how to survive on the succeeding days.

When you try to look for non-political issues, you'll never fail to

butting in the discussion. It is as if the government tries to keep up with latest trends, trying to fit in and parade the latest talked about issues, having Pacquiao's case as a concrete example. Come to think of it, Pacquiao's victories often overshadow national issues and put them on hold. This leads to government retaliation and coming up with counter-attacks and strategies to fight its way back to the game.

In his opinion article published Dec. 9 on the Philippine Daily Inquirer titled "Why GMA is not Pacquiao", Conrado de Quiros said President Gloria Macapagal-Arroyo wastes no time to bask on Pacquiao's victory, having the nerve to call herself the Pacquiao of Philippine politics.

It is as if Arroyo idolizes Pacquiao so much that she sees herself very much like Pacquiao's usual position in boxing matches, as the ultimate underdog in fighting her own bout in the political arena, using this to push through Charter Change that was designed to extend her term as President.

But GMA is definitely no Manny Pacquiao. As proof, Pacquiao has the whole country behind his back in his every struggle and GMA has the whole country against her in her every struggle.

Pacquiao fights to earn glory for the country but GMA fights to strip glory and lavish it all on her.

Pacquiao proves predictions of triumph with concrete proof of his boxing abilities. GMA on the other hand shows understated progress reports that prove none of her statements correct. She often brags about the yearly increase of the country's Gross Domestic Product

NOFURYSOLOUD

Trash talks and low blows

YVES CHRISTIAN SUIZA

and how progress is widely felt in the country. Correct me if I'm wrong, but I think she's being sarcastic when she said "the progress is widely felt in the country" because my ears are already burned out by everyone's complaints.

It is not only GMA who takes credit from Pacquiao's fame and glory but other politicians as well. Some even offers Pacquiao the chance to participate in the upcoming 2010 elections. It is obvious that their intention is to ride on Pacquiao's fame, in the hope that this will carry them to their aspiring position, in effect, gaining power and position.

In case Pacquiao decides to run and luckily win, for sure he will turn out to be a "dummy", an unknowledgeable child following dictations of elders, specifically the administration, because of his lack of political education and experience.

The way I see it, the government's embracement of Pacquiao's victories is a jab to the masses' intellectuality. The government assumes that the masses are dumb enough to fall for every publicity stunt they pulled. Hopefully, the masses see through these masks of deception worn by the so-called "servants of the people." [P]

There have been countless sunrises and sunsets since I first learned to write my name on scratch paper. I actually wasn't able to notice how time brought me on that table that night.

I was trying to feel the warmth from my white, cotton long-sleeved blouse though it's thinner than a jacket. I don't know how the girl in ragged clothing can think about her childhood while she is still living it. I can't even recall myself thinking about my own childhood when I was her age.

After about three familiar Christmas songs, I can't blame her if she decides to grab the spoon and fork I was holding. If I were in her shoes I think I'd do myself no harm if I try to exasperate a person when I find it to be the only way I can feed myself. But before I swallowed the last two spoonfuls of a 55-peso meal the girl left — leaving almost soundless footsteps — then she started singing Jingle Bells to the person on the table next to mine.

I already emptied a glass of water but I decided to play with the empty plate and spoon for the moment. It was as if I don't have classes the next day, no reaction paper to make and no deadlines to beat. It was like an ordinary dinner for a person without any responsibility.

Time won't expect anybody to stop ranting. It has its own moving life. Every tick-tock carries a promise of not coming back.

priorities and how these would help me define time or how these would inspire me to use my time properly.

I sighed.

I finally realized that Elbi Square is the dullest venue when one thinks of something

Then I started thinking about time — how it seemed not to exist when we get too occupied with our grumbles of waking up early and having not enough sleep. I've been to several thinking and re-thinking of my

she wanted to think about. I started walking the only way I could possibly take to reach the dormitory where I stay when my schedule permits me to rest.

Thinking about the importance of time doesn't entitle anybody more right to mock those people who don't even think about delays. That is an edge.

I noticed how the moon found its place in the middle of the sky. That night, a footstep was equivalent to several sighs and winks. I found my place in the waiting shed in front of Physical Sciences Building. To remind myself of the exam next day, I brought out my reviewer in my favourite course and started delving deep into doodles that lie in between the texts.

Those were not mere scribbles for again, they remind me of time.

When I think about my schedule, I seek for vacant time to compensate for weeks without rest. Though it wasn't easy to

grasp the language of time, I think it is one's responsibility to make use of it for one to know what it really means. One can only define it through a task that has been accomplished. And one can define and see the importance of time better after minutes, hours, days and years of wasting it to mere complaints of waking up early and rants about how swiftly it flies.

Time won't expect anybody to stop ranting. It has its own moving life. Every tick-tock carries a promise of not coming back.

The scribbles I was trying to decipher were blurring. I looked at the sky but I didn't find the moon overhead; perhaps it moved while I was waiting for my mood to study. Time will never stop moving and it will never wait for my problems to move away from my schedule. I began walking away from the moment where I dropped my rants. After all, with these random grumbles, I wasted one more minute of my time. [P]

MUMBLINGS

Tick-tock

*Bulan

pantay-pantay ang pagtingin sa mga estudyante, hindi ba't kontradiksyon ito kung hindi kikilalanin ang mga organisasyong naglalayon na ipahayag ang relihiyong kanilang pinaniniwalaan? Hindi ba't ang hindi pagkilala sa mga organisasyong ito ay isang marahas na panghuhusga na ipinataw sa mga miyembro ng mga nasabing organisasyon at naniwala sa nasabing relihiyon?

At bakit kailangang limitahan ng isang unibersidad na nagnanais na maging well-rounded ang mga mag-aaral nito ang karapatan na makilala sa pamamagitan ng relihiyong kinabibilangan nila? Hindi rin pagrespeto sa mga estudyante at sa kanilang paniniwala ang nagaganap na non-recognition.

Hindi sapat na dahilan ang interpretasyon ng isang tao upang pigilan ang mga religious organizations na papurihan ang Diyos na kanilang pinaniniwalaan dito sa unibersidad.

Sa dialogue na ginaap noong ika-8 ng Disyembre, ipinakita ng ilang religious organizations kay Prof. Cuevas na tunay na ipaglababan nila ang recognition dito sa unibersidad. Ipinahatid din nila na hindi matatapos ang laban para sa recognition sa pagsuko at pagtaggap na lamang sa interpretasyon ni Prof. Cuevas sa pagiging sekular ng UP.

Hindi sapat na dahilan ang interpretasyon ng isang tao upang pigilan ang kanilang mga sarili sa pamamagitan ng kanilang relihiyon na malayang ipahayag ang kanilang mga sarili sa pamamagitan ng kanilang relihiyon.

Ano man ang pinaniniwalaan at relihiyong kinabibilang, nilalayon ng sekularidad na ipinatutupad sa UP System na magkaroon ng pagkakapantay-

pantay at proteksyon mula sa diskriminasyon. Ngunit napakalaking kabalintunaan ang hindi pagkilang ito upang makamit ang layunin ng sekularidad. Hindi kailanman maaaring isangkalan ang pagtagtaguyod ng sekularidad sa unibersidad upang matapakan ang pagpapahayag ng mga prinsipyo at paniniwala ng isang indibidwal – mga bagay na katumbas na rin ng ating pag-iral. [P]

UNDERSCRUTINY

Ano ba talaga?

FAITH ALLYSON BUENACOSA

Kilala ang mga estudyante ng UP sa dalawang salitang nagsisimula sa letrang A: aktibista at ateista. Maaring nanggaling ang unang stereotype sa pagiging palaban at opinyunado ang mga taga-UP sa mga isyu pambansa. Ang pangalawang stereotype naman ay dala marhil sa pag-aakalang ang kalayaang hatid ng unibersidad ay nagiging dahilan upang malimutan ng mga estudyante ang kanilang relihiyong pinaniniwalaan. Ngunit ang huling stereotype na ito ay madaling pasinungalingan.

Mula pa noong nakaraang semestre, hindi binibigyan ng recognition ang karamihan ng religious organizations dito sa unibersidad. Ito umano ay dahil sa pagiging sekular ng unibersidad. Ayon sa Article 2 ng Revised UP Code of 2006, "The University of the Philippines System is a public, secular, non-profit institution of higher education..." Ito ang pinanghahawakan ni Prof. Severino Cuevas, direktor ng Office of Student

Affairs, bilang pagpapaturunay sa kanyang interpretasyon sa pagiging sekular nga ng Unibersidad. Ito ang ipinangsasanggalang niya sa tuwing tatanungan ng mga religious organizations kung bakit hindi sila nabibigyan ng recognition simula pa noong nakaraang semestre.

Kung titingnan ang iba pang UP units, hindi naipatutupad ang ganitong interpretasyon ng Article 3 ng UP Code. Malayang nabibigyan ng recognition ang mga religious organizations sa ibang kampus.

Wala namang kwestyon sa sekularidad ng unibersidad at sa konteksto nito sa mga pang-akademikong usapan. Totoo na may pangangailangan na maging sekular ang unibersidad dahil wala dapat itong relihiyong kinikilingan. Makatutulong ito sa pagtingin ng pantay-pantay sa mga estudyante. Ito rin ay pag-iwas sa paghuhusga sa mga estudyante ayon sa kanilang pinaniniwalaan pagdating sa mga usaping pang-akademiko.

Ngunit kung ang nais maabot ng sekularidad na ito ay gawing

EDITORIAL

Why rollback?

UP is hard hit with symptoms of serious forgetfulness, and before the issue concerning not just all Iskolars ng Bayan but the educational system in broad spectrum becomes antiquated by holiday revelry, the UPLB Perspective dares to backtrack on the principal cause of the 300 percent Tuition and other Fees Increases (ToFI).

Dec. 15, 2006 marked the peak of grievous assaults to students' rights to accessible education when the UP Board of Regents, in the absence of the then Faculty and Student Regents, approved the tuition increase proposal of the de Dios committee. One of the justifications for the committee's proposal revolved around students' "mispresentation and lying" in declaring their family income. It is interesting how the arguments of the proponents bank on the premise of moralistic ground in order to push for a policy that entailed a sudden shift of academic orientation, much more that it has shaken moralistic views of many. Not to mention the logical fallacy of accident in which arbitrary income function and unrealistic "ceteris paribus" were used to drive these points home; it is of great disservice to UP that the students were reduced to mere bank applicants and their access to education to over-the-counter affair.

The UPLB Perspective discredits the notion of "holding all else constant," as such ultimately veers away from objective reality. Doing such will prevent students from having a clear sight of the debate on hand, which the administrators have long been drawn into the battleground of railroaded dialogues, token consultations, and political power play.

Likewise, the UPLB Perspective maintains its stance against the implementation of ToFI as it cuts through the line of social responsibility and only steers the university towards corporate schemes. The administration can compare private universities like UST and DLSU to UP education but may fail to capture the approval of the students until it grasps the

significant differences between profit-run universities to that of state-subsidized ones. Until the administration recognizes that family income depreciated along with the purchasing power of every parent's salary, while no substantial increase in wage is enjoyed, students will likely be forced away from typical scholastic exercise alone. So long as divisive tactics are used to divide the ranks and pit students' interests against the faculty members' interests through the promise of salary increase, multisectoral actions will not fail to erupt.

Despite desperate attempts to confine students inside the vacuum of our-walled rooms, the pursuit for quality education remains the primary interest of students. At the time that such interest is trampled by

commercialization schemes, not to mention that ToFI has pushed them toward academic insecurity, students' critical consciousness will certainly give birth to discontent.

When the administration banks the educational system

KERVIN GABILLO

...the UPLB Perspective maintains its stance against the implementation of ToFI as it cuts through the line of social responsibility...

in the context of corporate world, any attempt to remedy the assault through the aid of financial support will be futile. Compromising accessible education in favor of commercialized one, and equating high tuition with quality education, is far an unconscionable exchange. Assuming that the UP

administration comprehensively planned the appropriation of budget accrued for two years of ToFI implementation, any cover up in the guise of spacious car parks, towering light posts and overcrowded large lecture classroom set-up to be equated with 300 percent tuition increase

is absolutely unacceptable, if not deplorable. Otherwise, if the students' tuition stands idle, the administration will have to wrestle with the inevitable restlessness of the student movement.

Until the administration proves that the P40 M coming from the fully-implemented ToFI can make up for the P4 B budget deficit of UP, they become equally ineffective in lobbying the government for higher budget appropriation. More so, until proofs are inconclusive to establish that expensive education results in quality education; ToFI proves to be a desecration of constitutionally-guaranteed right of every Filipino to equally-accessible education.

When everything has been said but not done, and when the administration fails to follow its necessary sense of deep social responsibility, every P1000/unit payers deserves a rollback, and every UPCAT passers deserves UP education. [P]

